

Turun tuomiokirkon rakennushistoriaselvitys

229/03.03.01.00/2022

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 12.04.2023 § 31

Esittelijä Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen

Esittely Turun tuomiokirkon peruskorjauksen ohjausryhmä päätti pyytää Arkkitehtitoimisto Freese & Schulmannilta rakennushistoriallisen selvityksen. Tarjouspyyntö oli rajattu koskemaan vain sisätiloja, mutta pyynnön loppuun oli kirjattu optio Turun tuomiokirkon ulkopuolen ja lähiympäristön selvityksestä, jos peruskorjaussuunnitelmien edetessä näihin tiloihin kohdistuu muutospaineita.

Ohjausryhmä taustotti selvityksen sisältöä seuraavasti:

Selvitykseen tulee koota tiedot kohteen ominaisuuksista ja erityispiirteistä korjaus- ja muutostyöhankkeen lähtöaineistoksi. Lähtökohtana on nykytilanne eli se, mitä sisätiloissa on olemassa miltäkin rakennus- / korjaus- / restaurointi- / kunnostusajalta. Rakennushistorian selvitystyössä painottuvat kenttätyö sekä 1920- ja 1970-luvun peruskorjausten arkistoaineistojen läpikäynti kirjallisuuteen tutustumisen ohella. Mahdolliset em. isojen korjausten väliset sekä viimeisimmän jälkeiset työt käydään myös läpi. Työ sisältää myös arkisto- ja kenttätyövaiheiden pohjalta tehdyn analyysin ja yhteenvedon kohteesta.

Turun tuomiokirkon sisätilan rakennushistoriaselvitys on alustavasti rajattu kahdesta näkökulmasta.

1) Ajallisesti selvityksen painopiste on korjaus- ja muutosvaiheissa, jotka on tehty 1920-luvulta lähtien.

2) Tilojen inventoinnissa painotetaan seuraavia tiloja:

- Tornihalli
- Kirkkosali
- Pohjoiseteinen
- Sakaristo
- Kaikkien Pyhien kappeli / Pääkuori (mahdollisesti suppeammin)
- Pyhän Ristin kuori / Mikael Agricolan kappeli
- Itäinen asehuone
- Pormestarin kuori
- Läntinen asehuone
- Pyhän Ursulan kappeli
- Tark'ampujan kappeli
- Tigerstedt-Wallenstjernan kappeli
- Tuomiokirkkomuseo / etelälehteri
- Urkulehteri
- Sakariston ullakko
- Ursulan kappelin ullakko

- Henkilökunnan sosiaalityöt
- Kahvila
- Kahvilan viereinen holvikellari/varasto

Tiloista selvitetään suunnitelmien toteutuneisuus ja eri vaiheiden säilyneisyys, tunnistetaan ja inventoidaan eri-ikäiset rakennusosat, pintakäsittelyt, sisustuksen osat, yksityiskohdat ym.

Myös tiloissa tehtyjen muutosten liittyminen kokonaisuuteen ja kuhunkin korjausvaiheeseen (miksi tehtiin, mihin kokonaisuuteen kuuluu, kirkollisen käytön ja muiden käyttäjien muutokset taustoinen) esitetään selvityksessä.

Seuraavat tilat käydään läpi pääosin kirjalliseen aineistoon tukeutuen:

- Pyhän Johanneksen kappeli / Kijkin kappeli
- Pyhän Ruumiin kappeli / Tavastin kappeli
- Pyhän Henrikin ja Pyhän Eerikin alttari
- Pyhän Yrjön kappeli / Gezeliuksen kappeli
- Kankaisten kappeli
- Pyhän Laurin kappeli / Tottin kappeli
- Sielujen kappeli / Stålhandsken kappeli

Työhön tulisi sisällyttää ajoitus- ja säilyneisyyskaaviot, joissa esitetään eriteltynä nykytilassa olevat eri vaiheissa tehdyt muutokset tai toimenpiteet. Eräiden tilojen osalta voidaan tarvita myös leikkauspiirustuksia havainnollistamaan eri osien ikää.

Tavoitteena on, että seurakuntayhtymä saa rakennushistoriaselvityksen myötä käyttöönsä selkeästi kirjoitetun ja kuvitetun tiivistelmän siitä, mitkä kirkon tilat, elementit ja yksityiskohdat ovat miltäkin ajalta.

Esitys	Selvitys merkitään tiedoksi.
Käsittely	Käsittelyn alussa puhennjohtaja esitti, että asia siirretään seuraavaan kokoukseen.
Päätös	Päätettiin siirtää asian käsittely seuraavaan kokoukseen.